

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2017-02-24

Meddelad i Stockholm

Mål nr

14455-16

KLAGANDE

1. Carl FREDRIK Robert De
Tegnérgatan 47 A Lgh 1102
111 61 Stockholm

2. MÅNS Olof Jacobsson,
Kungsholms Kyrkoplan 3 Lgh
112 24 Stockholm

3. Bengt INGVAR Olsson,
Jakob Westinsgatan 6 Lgh 1
112 20 Stockholm

4. Mats MARTIN Christoph
Kungsholmsgatan 36 Lgh 1
112 27 Stockholm

5. Kjell Sveholm
Högbergsgatan 23
116 20 Stockholm

6. Lennart PETER Åkerström
Björngårdsgatan 8 Lgh 150
118 52 Stockholm

MOTPART

Stockholms stad
105 35 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunfullmäktiges beslut 2016-06-27, § 13

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

Dok.Id 821596

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Kommunfullmäktige i Stockholms stad beslutade den 27 juni 2016, § 13, under rubriken ”Parkeringsstrategi och plan för gatuparkering Investeringar för genomförande av plan för gatuparkering (utl. 2016:112)” följande.

1. Som svar på kommunfullmäktiges minoritetsåterremiss hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. Parkeringsstrategi, enligt bilaga 3 till utlåtandet, antas.
3. Plan för gatuparkering, enligt bilaga 4 till utlåtandet, godkänns.
4. Parkeringsavgifter, andra avgifter, avgiftstider och taxebenämningar fastställs enligt bilaga 2 till utlåtandet, att gälla från och med den 1 september 2016.
5. Parkeringsavgifter och andra avgifter, enligt bilaga 2 till utlåtandet, gäller tills vidare och ändras av kommunfullmäktige på förslag från trafiknämnden.
6. Ökade kostnader för 2016 ska inrymmas i nämndens budget. Ökade kostnader och intäkter för kommande år får behandlas i budget för 2017.
7. Trafiknämnden medges rätt att genomföra plan för gatuparkering till en investeringsutgift om 84,0 mnkr. Utgifterna för 2016 ska rymmas inom nämndens budget. Utgifterna för kommande år får behandlas i budget för 2017.

Martin Sjöberg, Fredrik de la Gardie, Måns Jacobsson, Peter Åkerström, Ingvar Olsson och Kjell Sveholm yrkar att kommunfullmäktiges beslut, § 13, upphävs och återremitteras till Trafikkontoret. Som grund för talan anför de att beslutet strider mot 5 kap. 26 § kommunallagen (1991:900), KL och mot likställighetsprincipen i 2 kap. 2 § KL.

Kjell Sveholm har i skrivelse som kom in till förvaltningsrätten den 4 oktober 2016 även åberopat att beslutet strider mot 1 kap. 2 § regeringsformen.

Stockholms stad (staden) bestrider klagandenas yrkanden.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Varje medlem av en kommun har enligt 10 kap. 1 § kommunallagen rätt att få lagligheten av kommunens beslut prövad genom att överklaga till förvaltningsrätten. Vid laglighetsprövning kan förvaltningsrätten inte bedöma lämpligheten och skäligheten i beslutet utan prövning kan endast ske i den begränsade omfattning som anges i 10 kap. 8 § KL.

Enligt 10 kap. 8 § kommunallagen ska ett överklagat beslut upphävas om

1. det inte har tillkommit i laga ordning,
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Något annat beslut får inte sättas i det överklagade beslutets ställe.

Vid prövningen av överklagandet får enligt 10 kap. 10 § KL inte beaktas andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före klagotidens utgång.

Klagandena har gjort gällande att det överklagade beslutet strider mot 5 kap. 26 § KL, 2 kap. 2 § KL samt 1 kap. 2 § regeringsformen.

Strider beslutet mot 1 kap. 2 § regeringsformen?

Förvaltningsrätten kan inte beakta vad som anförts i denna del då klaganden åberopat denna omständighet efter klagotidens utgång.

Strider beslutet mot 5 kap. 26 § KL?

Ärenden som avgörs av fullmäktige ska enligt 5 kap. 26 § KL först ha beretts av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör, eller av en fullmäktigeberedning. Vad som kan prövas inom ramen för laglighetsprövning

är om ärendet har beretts av rätt organ och om fullmäktiges beslut ryms inom den ram som är beredd. Förvaltningsrätten kan inte pröva beredningens omfattning och kvalitet.

Klagandena har anfört att beslutet är bristfälligt berett då det saknas konsekvensutredning för fordonskategorierna motorcykel (MC) och moped. Av beslutet framgår att även MC och moped, som hittills parkerats utan avgift i särskilda "MC-rutor", ska omfattas av avgifter. För en kommuninvånare som pendlar med MC eller moped inom Stockholms stad innebär beslutet att det tillkommer helt nya och väsentliga kostnader för parkering både vid boendet och vid arbetsplatsen. Staden har inte utrett, analyserat och tagit reda på konsekvenserna för dem som kör MC eller moped klass I innan beslutet fattades av kommunfullmäktige. Klagandena anser att Stockholms stad ska samarbeta med intresseorganisationen Sveriges MotorCyklister i frågor som rör säkerhet och framkomlighet för alla som färdas på tvåhjuliga motorfordon i Stockholm.

Stockholm stad invänder att avgifter för MC och moped klass I har behandlats under ärendets beredning. Det beslut som kommunfullmäktige fattat ryms inom den ram som är beredd. Kommunfullmäktige ansåg att det fanns tillräckligt omfattande underlag för att fatta det aktuella beslutet.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten finner att vad klagandena åberopat i denna del avser utredningens omfattning och kvalitet och visar inte att beredningstvävet i aktuell bestämmelse har åsidosatts.

Strider beslutet mot likabehandlingsprincipen?

Enligt 2 kap. 2 § KL, i vilken den s.k. likställighetsprincipen kommer till uttryck, ska kommuner och landsting behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Klagandena har i denna del anfört i huvudsak följande. Stockholms stads förslag på P-avgifter är godtyckliga och har inte något samband med hur stor yta en MC och moped faktiskt använder vid parkering. Det är inte rimligt att motorcyklister och mopedister betalar mer för samma yta jämfört med hur en personbil betalar för samma utrymme.

I den beslutade parkeringsplanen anges ” XXkr/timme i taxeområde YY när avgiften betalas via stadens betaltjänst för parkering ”Betala P” (ej möjligt via parkeringsautomat)”. Texten gäller både för boendeparkering och besöksparkering. Motorcyklister måste ha tillgång till en mobiltelefon eller helst en smartphone för att kunna erhålla den taxa man har rätt till. Det krävs inte för bilister.

I parkeringsplanen finns inte något system för kontroll av handikapptillstånd via registreringsnummer. Eftersom handikapptillståndet är mycket stöldbegärligt fungerar det inte för handikappade motorcyklister att förvara handikapptillståndet på motorcykeln.

I den nya parkeringsplanen kommer ett antal områden att undantas från boendeparkering. I de nya husen i dessa områden kommer det inte finnas garage och/eller parkeringsplatser så att det räcker för alla boende. Boendeparkering finns i huvuddelen av Stockholms stadsdelar. Att inte införa det i de undantagna områdena innebär att kommunens medborgare behandlas olika utifrån vilken stadsdel de bor i.

Stockholms stad har anfört följande i denna del. Syftet med att avgiftsbelägga även parkeringsplatser för motorcykel och moped klass I är i första hand att skapa omsättning på parkeringsplatser. Med en alltför låg avgift, under 5 kr/timme uppnås inte denna effekt. För att uppnå syftet att öka omsättningen av parkeringsplatser i staden krävs således att parkering avgiftsbeläggs även för tvåhjuliga motorfordon. Avgiften för dessa fordon har

i viss utsträckning anpassats till att de tar mindre plats. Det är emellertid inte rimligt att parkeringsavgifter i full utsträckning ska anpassas till det parkerade fordonets exakta storlek. Det finns exempelvis bilar/lastbilar etc. som är av olika storlekar men som får betala samma avgift.

Beslut om områden som är undantagna för boendeparkering fattades den 16 juni 2016 av Stockholms stads trafiknämnd i ett separat ärende (T2016-00050) och omfattas inte av processen i aktuell laglighetsprövning.

Kommuners rätt att ta ut avgifter för bl.a. parkering regleras i lagen (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentligt plats m.m. KAL. Där anges att näringsidkare och boende inom ett område kan få en särskild avgift och att rörelsehindrade kan befrias från avgift. Att något speciellt fordonsslag kan befrias från avgift anges inte. Att motorcykel/moped klass I har svårt att fästa parkeringsbiljett på ett säkert sätt på fordonet gjorde att kommuner tidigare frångick KAL på så vis att speciella parkeringsplatser inrättades för dessa fordon som inte utmärktes med "avgift". På övriga parkeringsplatser ska avgift erläggas. Någon generell avgiftsbefrielse har aldrig funnits. Boendeparkeringsavgiften för MC/moped klass I är i dag samma som för bil men i det överklagade beslutet är den satt till 50 % av avgift för bilar. Eftersom det numera märks att det blir trängre även på parkeringar för aktuell fordonskategori finns det incitament att avgiftsbelägga också dessa fordon och därmed öka omsättningen på parkeringsplatserna.

Det krävs inte någon smartphone för att betala reducerade parkeringsavgifter. Det finns en skrivning om att man kan betala avgiften via stadens betaltjänst som medger betalning via fyra olika gränssnitt; ringa till kundtjänst, via hemsidan, via app samt via talsvarstjänst.

Rörelsehindrade med handikapptillstånd kan betala en årsavgift om 500 kr för parkering på reserverade parkeringsplatser. I samband med denna betalning registrerar den rörelsehindrade de fordon som denne har för avsikt att nyttja

under året. Vid eventuell parkeringskontroll kontrolleras, genom en sökning i ett register, om avgiften är betald samt om parkerat fordon finns angivet i registret. På så sätt möjliggörs parkering för rörelsehindrade motorcyklister.

Förvaltningsrättens bedömning

En kommun får enligt 2 § första stycket KAL i vissa fall ta ut ersättning i form av en avgift för parkering som behövs för att ordna trafiken. Avgiftens storlek ska därvid avvägas med hänsyn till detta syfte. Syftet med aktuell avgift är att få omsättning på parkeringsplatser. Det framgår att avgiften för MC och moped klass I reducerats i viss mån i förhållande till personbilar. Vad klagandena anfört om att parkeringsavgiftens storlek för MC/mopeder med hänsyn till ytan inte är densamma som för personbilar innebär enligt förvaltningsrättens mening inte att likabehandlingsprincipen har åsidosatts.

Av trafikkontorets förslag till plan för gatuparkering (s. 6, 8 och 13) framgår bl.a. följande. Utvecklingen går mot ett biljettlöst system där bevis i framrutan, såsom biljetter, ersätts av digital kontroll. Betalning av boendeparkering sker månadsvis eller per dag. Inga bevis behövs i framrutan, undantaget om föraren väljer att lösa biljett, kontroll av betalning sker elektroniskt via parkeringsvaktens handdator. När trafiknämnden fattade beslut om införande av betaltjänsten "Betala P" beslutades att antalet parkeringsautomater skulle minskas. I områden där nya avgifter föreslås kommer automaterna att sättas upp betydligt glesare än i innerstaden. Vidare framgår att i dessa områden bör moderna biljettlösa parkeringsautomater, där fordonsägaren knappar in bilens registreringsnummer och p-tid på en display, sättas upp. Förvaltningsrätten finner att vad klagandena anfört beträffande motorcyklister /mopedisters möjligheter till betalning av parkeringsavgifter för att få reducerad taxa jämfört med bilister inte visar att det överklagade beslutet strider mot likställighetsprincipen.

Vad klagandena anför i övrigt i denna del innebär inte heller att det överklagade beslutet strider mot 2 kap. 2 § KL.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att vad klagandena anfört inte innefattar någon omständighet som kan medföra att det överklagade beslutet ska upphävas med stöd av 10 kap. 8 § KL. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A).

Ulrika Kullman
Rådman

De särskilda ledamöterna Håkan Torngren och Rutger Öijerholm har också deltagit i avgörandet. Föredragande har varit Ann-Kristin Rosén.